

Rákos Csaba

Fölkavart iszap

December végén még a pártok által reprezentált politikai erőviszonyok átalakulása volt az izgalmas téma, három hónap elteltével azonban egyrészt az új erőviszonyokat teljesen új szempözbööl lehet vizsgálni, másrészt a kormány intézkedései miatt a súlypont áttevödik a pártharcokról a kormány és a társadalom, illetve az MSZP-n belüli platformok közötti harcra.

Politikai erőviszonyok és a társadalom

A választások nyomán kialakult helyzetet *Bilecz Endre* pontosan lefestette. A pártok politikai szándékait, attitűdjeit értékelő megállapításaira is nehéz lenne kategórikus ítéletekkel válaszolni. Pl. fogalmam sincs, hogy valóban jó-e a megyében a FKGP és a KDNP politikai kapcsolata, csak remélni tudom, mint ahogy azt is remélem, hogy erős tömbbé áll össze a megyében és az önkormányzatokban az MDF-el együtt. Azonban meg kell jegyezni, ha az MDF már 1990-ben "MIÉP-stílusban" kormányoz, akkor

1994-ben nem veszíti el ilyen csúfosan a választást, és ma szóba sem kellene hoznunk az MSZP egyeduralmi tendenciáit. (A MIÉP-re még más megvilágításban visszatérek.)

Az MSZP fenti törekvéseit december végén implicit módon jelzi *Bilecz Endre*, s március végén az eredmények igazolják őt.

1994 májusában a kiábrándult és feledékeny választók parlamenti hegemoniával ajándékozták meg az MSZP-t. Szabad országgyűlési választásokon a Kárpát-medencében család nélkül erre még nem volt példa. (Ezért nem tekintették jelentősnek a Salgótarján lötyögös nagykabátja miatt fellépő tízezres nagyságrendű szavazathiányt a megyei választásokon.) A példátlan és soha meg nem ismételt siker azonban korántsem azt bizonyítja, hogy az ország valójában "baloldali(?)" de még csak nem is következetesen szocialista érzelmű, de még az sem biztos, hogy MSZP-szimpatizáns, legfeljebb elmélázott egy kicsit a múlt délibábjain. A szeszélyes választói akarat 1998-ban – ha megéri a

Előzmény : *Bilecz Endre Választás előtt-után c. vitaindítója (1995/1.).*

A VITÁBAN résztvevők álláspontját tiszteletben tartjuk, ám szerkesztőségünk nem minden esetben osztja szerzőink véleményét.

kormány – ettől még fordulhat a Pöttyös Nyakkendősök Pártja felé is, de akár a most még nem létező Nemzeti Szocialista Párt felé is. Ezt az MSZP vezetése pontosan tudja. (Ha mégsem, az nagyon sajnálatos.) Ezért a hatalmi góg-szerű magatartást náluk egészen más-képpen kell értelmezni, mint az uborkafára felkapaszkodott vidéki (vörös)aranyifjak és outsider udvartartásuk esetében.

Az 1989-es átalakulás MSZMP-beli koreográfusainak egy része a gazdaságban megerősödve újra a hatalom színpadára lépett és a jelen szerint nem is szeretne lelépni. Jól tervezett marketing munkával adják el személyüket a nagyközönségnek, és ehhez hozzátartozik a magabiztos fellépés az amerikai mosoly is az extravagancia mellett. Az intézkedések előkészítésére és tárlására már nem fordítanak ekkora gondot, hiszen parlamentáris eszközökkel nem buktathatók.

Miután a parlamenti hegemoniát sikerült kiegészíteni megyeieikkel és önkormányzatiakkal, a parlament most már egyre inkább zavarja a kormányt, mert a szavazások eredményeit előre tudva még ki kell bírni a sok "akadékoskodást". Bizony nagy teher lehet ez.

Az MSZP által irányított önkormányzatokban ugyanez a helyzet. Salgótarjánban pl. a polgármester a két alpolgármesterrel, bármilyen rémisztó ötletből képes valóságot "építeni". Ha ez zavar valakit, könnyen kaphat eposzi jelzőket, de ez a jobbik eset. A triumvirátus totális hatalmát a visszahívhatatlanság teszi fatálissá. Ennek következtében be tudnak zárni iskolákat úgy, hogy a demokrácia játékszabályait csak tessék-lássék alkalmazzák, a véleményekre nem figyelnek. Hiszen az összes szakvélemény és társadalmi szervezet elutasítása után már az oktatási bizottság sem támogatta a tisztázatlan eredetű és szándékú ötletet.

Tehát a kormány viszonylagos bölcsességével szemben a vidéki szocialisták(?) inkább hajlanak rá, hogy a hatalomtól megrészegüljenek. Azért a kormány a társadalmi jelzések hatására, döntéseiben némi átgondoltságot és lelkiismeretességet is felmutat. Másfelől jelzi a kormány étvágyát a mondat: "Mi lenne az országgal, ha mi nem volnánk?" A kijelentés mögött bujkáló naív elbizakodottságon lehetne éppen mosolyogni is, ha elfelejtjünk, a "baloldal" múltbeli szereplését.

Terminológiai problémák

Meg kell magyaráznom, miért teszem idézőjelbe a "baloldal, jobboldal" jelzőket.

Becsületes politikus remélhetőleg egyre nehezebben bírja, hogy a jobboldali és baloldali jelzőkkel jelentéstartalmuk figyelmen kívül hagyásával címkéznek politikai erőket, jelenségeket, attól függően, hogy a jelző éppen milyen előjelet hordoz. Ha az előjel a célnak nem megfelelő, egy kms sulykolással azon is lehet változtatni.

A XX. század eleji nemzeti szocialista mozgalomból kinövő pártok is elfasizálódtak. (A kommunista pártok is.) Azóta tévesen és praktikus politikai célok érdekében azonosítják a nemzeti szocializmust a fasiszmissal. Ennek sodrásában a kommunista hatalmi gépezet sikeres agymosással már a "jobboldali" jelzöt is teljesen negatív előjellel látta el, jelentéstartalmát meghamisítva. Volt olyan időszak is, amikor a jobboldali majdnem azonos volt a fasisztával. 1990-ben már a "baloldali" jelző ment sértésszámba bizonyos körökben, 1994 pedig újra elkezdődött a "jobboldali" jelző neglizálása. Ha a jelző már eléggé riasztóan negatív, utána már elég a kiszemelt egyént, pártot vagy jelenséget jobboldalinak nevezni a lejáratáshoz.

Tragikomikus módon az MSZP ezt a veszélyes fegyvert inkább eldugja, mert egyre inkább leolvad róla a reklámcéltú baloldaliság máza. Ilyen okoknál fogva aztán nem az a fontos, hogy a MIÉP-et jobboldalinak vagy baloldalinak ítéli meg a politikai divat, inkább sajnálatos, hogy holmi előjeles gondolkodás miatt a FKGP-nek választani kell a MIÉP és az egyéb polgári pártok között.

Egy jelenséget ennek kapcsán riasztónak is tartok. A MIÉP megalakulása óta hisztérikussá fokozódott a nép-nemzeti politikai irányzat mumussá nyilvánítása. De mivel ez azért nem olyan könnyű, megjelennek érdekesebb szóösszetételek, azt sugallva,

hogy most már aztán félni kell. Ilyen pl. a "nép-nemzeti jobboldali radikális" amivel Bilecz Endre jellemezte az MDF egy részét. Állítólag ez a stílus provokálta ki az MDF választási katasztrófáját, holott a katasztrófa inkább az, hogy egy ilyen politikai attitűd ma nem nyerő Magyarországon. Ezen túl azonban az MSZP fog mindent megtenni, hogy ez ne így legyen. Történelmi lehetőséget szalaszt el a következő főesélyes FKGP, ha nem kezd az MDF "nép-nemzeti jobboldali radikálisai-val" és a MIÉP-el is komoly stratégiai egyeztetéseket. Az MSZP-kormányának ugyanis vagy hincz már 3 éve, vagy sokkal több, de abban megint nem lesz köszönet.